

Forskningsetiske prinsipper

Saksnummer	28-2019
Avsender	Senterleder
Møtedato	10.10.2019

Bakgrunn for saken

Forslag til forskningsetiske prinsipper for NSE ble framlagt for styringsgruppen i forrige møte (sak 17-2019), og har blitt revidert på bakgrunn av de kommentarer som framkom i møtet og innspill fra NSEs forskningsetiske komité.

Sammenlignet med versjonen som ble framlagt i sak 17-2019 er de viktigste endingene:

- Innledningen er tydeliggjort og presisert.
- Tidligere punkt 1 og 3 er slått sammen i punkt 1.
- Nytt punkt 2 er lagt til.
- Punkt 5: *Myndigheter* er erstattet med *samarbeidsparter*.
- Tidligere punkt 6 er tatt ut av punktlisten for ikke å særbehandle Direktoratet for e-helse sammenlignet med andre, men regnes som bakgrunnsinformasjon.

De reviderte prinsippene legges fram i eget dokument til godkjenning i styringsgruppen.

Forslag til vedtak

Styringsgruppen gir sin tilslutning til de forskningsetiske prinsippene.

Vedlegg

Forskningsetiske prinsipper NSE.

Forskningsetiske prinsipper for NSE

Nasjonalt senter for e-helseforskning er et *fritt og uavhengig* forskningssenter. Til grunn for sin virksomhet legger senteret anerkjente forskningsetiske prinsipper nedfelt i lov og de nasjonale forskningsetiske retningslinjene for de ulike fagområdene senteret jobber innen.¹

Senteret er tett knyttet til nasjonale myndigheter, og er avhengig av at senterets leveranser er relevante og nyttig for sektoren. NSE skal ivareta samfunnets behov for kunnskap på e-helsefeltet gjennom forskning og forskningsbaserte kunnskapsoppsummeringer eller utredninger. Senteret tar sikte på å balansere det å være et nasjonalt forskningssenter med grundig forskning og dekke myndighetenes behov for rask oppsummert kunnskap basert på eksisterende kunnskap.

For å sikre at prosjektene er relevante og nyttige for sektoren er det nødvendig at NSE samarbeider med myndighetsorganer, enten gjennom følgeforskning på sektorens prosjekter, kunnskapsoppsummeringer eller å bringe inn relevant forskning til prosjektene. I alle tilfeller står forskningen på egne ben, og det er kun NSE som er ansvarlig for sine leveranser.

For å tydeliggjøre hva det betyr at NSE er uavhengig og frittstående har senteret formulert prinsipper for samarbeidsprosjekter med direktorater eller andre myndighetsorganer.

1. NSE igangsetter i hovedsak prosjekter på eget initiativ, og står selv ansvarlig for både formulering av forskningsspørsmål, problemstillinger og gjennomføring av prosjektene. Dersom samarbeidende myndighetsorganer eller andre prøver å påvirke problemstilling, metodevalg eller konklusjoner er det i strid med anerkjente forskningsetiske prinsipper.
2. All forskning skal publiseres i egnede former.
3. Myndighetsstyring foregår gjennom formelle styringslinjer, i siste instans fra Helse- og omsorgsdepartementet via oppdragsbrev eller lignende.
4. NSE tar i noen sammenhenger på seg prosjekter som kan beskrives som oppdragsforskning. Da gjelder de vanlige prinsippene for oppdragsforskning som beskrevet av De nasjonale forskningsetiske komitéene.
5. Samarbeidsparter har ofte behov for raske leveranser, sett i sammenheng med eksterne faktorer. Når NSE bidrar i slike prosjekter må rammer, begrensninger og forbehold være tydelige i både kommunikasjon med samarbeidspartner/oppdragsgiver og i leveransene som kommer ut av prosjektet.

I samarbeidet med Direktoratet for e-helse gjelder rollefordelingen som beskrevet av Helse- og omsorgsdepartementet og behandlet i styringsgruppesak 5-2017. Direktoratet for e-helse skal beskrive de nasjonale behovene for kunnskap, og NSE skal på eget initiativ og etter egen vurdering starte prosjekter som understøtter sektorens kunnskapsbehov.

¹ <https://www.etikkom.no/forskningsetiske-retningslinjer/>